

EPISTULA LEONINA

CLXXXV

HEBDOMADALE
PERIODICUM LATINĒ SCRIPTUM,
QUOD ËDITUR
E DOMO EDITORIĀ INTERRETIALI
CUI NOMEN EST
LEO LATINUS

<http://www.leolatinus.de/>

N.B.! EPISTULAS LEONINAS ACCIPIS G R A T I S ET S I N E ULLĀ OBLIGATIONE. NAM LEO LATINUS PUTAT HOMINIBUS LATINAM LINGUAM DISCENTIBUS AUT DOCENTIBUS CORDI ESSE VERBA LATINA. SI TAMEN TALES EPISTULAS ACCIPERE NON VIS, RESCRIBE HOC NOBIS: TUM STATIM NOMEN TUUM EX INDICE ACCEPTORUM TOLLEMUS.

HŌC TEMPORE DUO FERĒ MILIA HOMINUM LATINĒ DOCTORUM ACCIPIUNT EPISTULAS LEONINAS ELECTRONICĒ MISSAS. EPISTULAS LEONINAS I-CLXXXIV INVENIES IN INTERRETI SUB HAC INSCRIPTIONE, QUAE SEQUITUR:

<http://ephemeris.alcuinus.net/leonina/>

MAXIMĒ ID CURAMUS, UT COPIAM VERBORUM LATINORUM CONVENIENTER AUGEAMUS ET TEXTŪS MODERNOS CUIUSVIS ARGUMENTI QUAM OPTIMĒ IN LATINUM SERMONEM CONVERTAMUS.

ROGATUR, UT MANUSCRIPTA MITTANTUR VIĀ ELECTRONICĀ. MENDA SIVE GRAMMATICA SIVE METRICA, QUOAD FIERI POTEST, TACITĒ TOLLUNTUR.

EN HABES EPISTULAM LEONINAM
CENTESIMAM OCTOGESIMAM QUINTAM (185) !

ARGUMENTA

1. IMMANUEL.....	03
2. FELICIA FESTA <i>Chronogramma (Demming)</i>	04
3. EPISTULA MARCI CRISTINI.....	05-08
4. ANNO EXEUNTE <i>Narratiuncula (Carmiggelt/Knijff)</i>	09-11
5. DE OPERA LEXICOGRAPHICA: Praefatiuncula (<i>Sacré</i>).....	12-16
6. DE ORBE PICTO NOVISSIMO PERFICIENDO (<i>Leo Latinus</i>).....	17-20
7. EPISTULA DANIELIS BLANCHARD DE VOCABULIS MUSICIS.....	21-24
8. VOCABULA ARTIUM ET ARCHITECTURAE (IX).....	25-31
9. DE FIGULO TEXTORE ACUPICTORE (<i>Schopper</i>).....	33-35
10. ASTRUM SUI CONSCIUM (<i>Teresi</i>).....	36
11. VOTA IN ANNUM INEUNTEM FERENDA.....	41

LEO LATINUS OMNIBUS HOMINIBUS LATINITATEM AMANTIBUS SAL.PL.DIC.

Cara Lectrix, Care Lector,

In annum MMXIX tibi offero Epistulam Leoninam centesimam octogesimam quintam (185). De hac Epistulâ tibi missâ maximê gaudeo, et bene spero tibi quoque eandem gaudio fore!

*Huic Epistulae Leoninae Die Trium Magorum tibi oblatae multa insunt argumenta; maximê autem mihi cordi est id quod spectat **ad Novum Orbem Pictum Sensualium Hexaglottum perficiendum**. Huic operi laborioso insudo perficiendo his diebus septimanis mensibus annis; utinam sub aegide Academiae Latinitati Fovendae (ALF) contingat, ut hoc lexicon picturatum perficiatur per triennium!*

Denuo cena tibi apposita est opipara: tolle lege fruire!

In annum bis millesimum undevicesimum optima quaeque tibi exopto: Utinam fruaris valetudine prosperrimâ, utinam prosperê procedant studia tua privata et academica!

Medullitus Te salutat

Nicolaus Groß

Sodalis Academiae Latinitati Fovendae

<http://www.leolatinus.com/>

LEO LATINUS

**Senden ex oppidulo Bavariae Suebicae,
Die Epiphaniae, 06. m.Ian., a.2019**

VULGATA Matthaeus 1,20-25 ²⁰ Haec autem eo cogitante ecce angelus Domini in somnis apparuit ei dicens: »Ioseph, fili David, noli timere accipere Mariam coniugem tuam. Quod enim in ea natum est, de Spiritu Sancto est. ²¹ Pariet autem filium et vocabis nomen eius Iesum. Ipse enim salvum faciet populum suum a peccatis eorum. ²² Hoc autem totum factum est ut adimpleretur id, quod dictum est a Domino per prophetam dicentem: ²³ *'Ecce virgo in utero habebit et pariet filium et vocabunt nomen eius **Emmanuel**'*«. Quod est interpretatum *Nobiscum Deus*. ²⁴ Exsurgens autem Ioseph a somno fecit sicut praecepit ei angelus Domini et accepit coniugem suam ²⁵ et non cognoscebat eam donec peperit filium suum primogenitum et vocavit nomen eius Iesum

FELICIA FESTA
IOANNES LIBER ACTOR
MONASTERIENSIS
VOBIS CVNCTIS S. D.

**HOC CHRONOGRAMMA
CONFECIT
HANNES DEMMING
MONASTERIENSIS**

EPISTULA MARCI CRISTINI

Marcus Nicolao s.p.d.

Epistulas tuas Leoninas, care Leo Latine, libenter semper accipio et in capsula ordinatri mei diligenter servo, quamquam interdum eas ob inopiam temporis legere totas non valeo. Tibi gratulor de alacritate tua laudanda deque libera mente qua res hodiernas tractas. Non semper consentio, sed admodum utile mihi videtur sententias omnium rationabiliter et non satirice expressas cognoscere. Utinam in commentariis quoque diurnis sermonibus vernaculis conscriptis vocem utriusque partis perspicue audiremus!

Tibi laetum festum Christi Natalis et felicem prosperumque annum 2019 exopto.

Cura, ut valeas.

Δόξα ἐν ὑψίστοις θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη ἐν ἀνθρώποις εὐδοκίας

d. 25 m. Decembris a. 2018

**Tibi tuisque imo ex corde laetum
Festum Christi Natalis exopto!**

*Gaudeamus laeti cuncti,
Christi caritate iuncti,
quia Salvator est natus,
in praesepe beatus,
Regnum Dei prolaturus
et salutem ostensurus.*

*Ut pastores vigilantes
atque Magi adorantes,
et nos Puerum oremus,
illum supplices rogemus,
ut nunc terris urbibusque
pacem donet cordibusque.*

Nicolaus Groß Marco Cristini s.p.d.

Care Marce,

plurimas gratias tibi ago pro litteris et libello et votis nataliciis perhumaniter mihi missis.

Placet mihi libellus de Latinitate inter Bellum Mundanum primum cultâ scriptus, quem mihi liberaliter donasti; perutiles mihi sunt nonnulli loci testes citati; e.g. in notis tuis indicas locum “Scriptoris Latini” (10:6 (1914), p.81), quo nomen belli mundani iam adhibetur: “*Tamen nos quoque, propositi nostri memores, quaequae e **mundano** quod vocant **bello** scitu digna videbuntur, diligentissime, licet brevissime, narrabimus*”. Ego quoque praefero hoc nominibus illis, quae sunt *bellum pancosmium* (Latinitas 79,297) et *bellum universale* (Societas Latina 54,29).

Miror de inscriptione Latinâ a militibus Italianis **monti Batognica** Sloveno incisâ, quâ ornatum est involucrum libelli tui. Sed doleo, quod nondum invêni locum libelli tui, ubi explicas miram huius montis huiusque inscriptionis historiam tremendam.

Ceterum in introductione libelli tui (p.7) scribis haec: “*Alcuni di questi moderni cultori della latinità furono chiamati al fronte e, tra una battaglia e l'altra, trovarono il tempo di narrare le loro esperienze, magari con versi simili a quelli di Virgilio e Orazio.*”

Nonne legisti, care Marce, ea, quae de proeliis belli mundani primi scribit *Erich Maria Remarque* (“*Im Westen nichts Neues*”), nonne vidisti relationes cinematicas de vitâ militum proeliantium confectas? Verumne credis istos homunciones miserrimos horrores bellicos passos inter proelia invenisse tempus et animi aequitatem ad Latina carmina hexametrika pangenda? Equidem puto milites et animo et corpore defessos sordibus et sanguine oblitos granatorum sibilis necnon clamoribus commilitonum vulneratorum auditis neque voluisse neque potuisse ascendere ad montem Musarum. Licet diariis inscripserint nonnulla verba prosaica abrupta. At nemo solet de bello metris classicis canere nisi sedens domi suam pacem quadamtenus saltim habens post fornacem. Itaque verius addis verba haec:

“Altri, invece, rimasero a casa e descrissero gli episodi piu celebri del conflitto, il dolore per i caduti, la penuria di viveri e il desiderio di pace, presente in tutti gli animi in quei mesi terribili”.

Haec hactenus in praesenti de libello tuo; aliâ occasione datâ fortasse plura.

De textibus politicis a me in Latinum conversis scribis haec: *Tibi gratulor de alacritate tua laudanda deque libera mente qua res hodiernas tractas. Non semper consentio, sed admodum utile mihi videtur sententias omnium rationabiliter et non satirice expressas cognoscere. Utinam in commentariis quoque diurnis sermonibus vernaculis conscriptis vocem utriusque partis perspicue audiremus!*

Laudo, mi care Marce, aequitatem tuam iudicandi: talis enim rara est istâ in tempestate rerum, quâ vivimus. *Non semper consentis*, sed dicis te velle cognoscere *sententias libera mente atque rationabiliter expressas*. Utinam a pluribus hodiernis comprobarentur verba *Voltarii*:

»Le droit de dire et d'imprimer ce que nous pensons est le droit de tout homme libre, dont on ne saurait le priver sans exercer la tyrannie la plus odieuse. Ce privilège nous est ... essentiel ... ; et il serait déplaisant que ceux en qui réside la souveraineté ne pussent pas dire leur avis par écrit.« VOLTAIRE, Questions sur les miracles

Evelyn Beatrice Hall in fabulâ suâ „*The friends of Voltaire*“ (1906) Voltarium inducit haec verba dicentem:

"I disapprove of what you say, but I will defend to the death your right to say it."

Proh dolor in Germaniâ hodiernâ haud pauci iuvenes omnino nolunt audire sententiam a suâ propriâ (aut potius a sententiâ illorum, a quibus cerebra sua sunt lauta) differentem, sed vehementer student et clamoribus et facinoribus violentis alios impedire, ne manifestent talem sententiam. Isti grassatores ipsi methodis nacistarum utentes, quos impugnare praetexunt, ascias impingunt radicibus democratiae ipsissimis. Sed de istâ re haec hôc loco sufficient.

Semper gaudeo, care Marce, de symbolis tuis Latinis scitê et disertê scriptis, quas in Melissâ et Voce Latinâ necnon interdum Epistulis Leoninis divulgas. Latinitas viva eget talibus iuvenibus, qualis tu es, quo sermo Europae patrius tanti augeatur et ditificetur, ut apta sit ad res

nostrae quoque aetatis sat convenienter describendas. Itaque Academiae Latinitati Fovendae intimo ex animo (unâ cum duobus sodalibus) commendavi, ut te cooptaret; utinam hoc fiat.

Equidem his diebus et septimanis et mensibus et annis vehementer insudo Orbi Picto perficiendo (legas de hâc lexico in Epistulâ Leoninâ 185 et in situ interretiali Academiae Latinitati Fovendae). Tu mihi videris non solum Latinitatis antiquae recentiorisque, sed etiam rerum naturalium technicarumque optimè peritus esse; licetne te rogare, ut me in labore lexicographico exanclando quadamtenus adiuves? Iam multa vocabula Latinè reddidi – licetne tibi eadem mittere, ut revideas? Omnis emendatio omnisque suppletio mihi erit gratissima.

Haec hactenus; mox certè plura. Marce carissime, in annum MMXIX optima quaeque tibi exopto; utinam lepidus libellus tuus a doctis plurimum laudetur et ab omnibus amicis Latinitatis recentioris ematur, utinam cetera quoque studia tua academica prosperè procedant, utinam fruaris valetudine prosperrimâ !

Medullitus te salutat

Nicolaus Groß

Leo Latinus

ANNO EXEVNTE¹

*Narratiuncula Amstelodamensis a Simone Carmiggelt narrata,
a Johanne Knijff in Latinum versa*

Dum ambulamus in partibus Amstelodami meridionalibus, uxor mea subito »Mecastor,« inquit. »Rem quampiam emere oblîta sum. Breviter faciam hîc, apud huncine macellarium.«

Tabernam hominum plenam esse animadverti.

Uxor »Gratum mihi feceris,« inquit, »si foris exspectaris. Nam tu in tabernis semper personam victimae gerere vidêris.«

Intravit illa meque reliquit ante fenestram stantem iuxta senem, cui pariter intrare non licere videbatur. Quod autem ad illum attinebat, non de moribus agebatur, verum de caniculo. Foribus enim tabernae affixa erat imago caniculae non ita bene delineatae hisce verbis appositis: »Dolemus quod mihi non licet intrare.«

Id »dolemus« cui diceretur non patebat. Sapiunt sibi canes. Verum legere quoque si possent, domus editoria periodicorum gigantea cui VNU nomen, iam pridem peperisset hebdomadale nomine *Bau*, pulchris imaginibus coloratis canicularum Pecinearum nudarum plenum, venustis cuique quadrupedi, tamen non spurcis.

Senex mihi »Gaudeo,« inquit, »quod sub dio versor. Natalem Christi iucundum esse non nego. At semper intus manendum, scin'. Biduum plenarium parietibus es inclusus, sicut parvuli claustro puerili in autoraedâ.«

»Hoc est verum,« inquam. »Venustus tibi est caniculus.«

Ille »Meus,« respondit, »non est. Paulisper eum teneo pro muliere vicinâ, quae est intus. Ipse ibam in eccam tabernam contrariam, anguillam emptum fumigatam.« Digito monstravit. In fenestrâ litteris grandibus scriptum erat: »Cottidie venum datur piscis coctus.«

---

¹ »Eind van het jaar,« e libro cui index *Vroeger kon je lachen* (Amstelodami: ex Typis Operariorum, 1977). Gratias ago Professori Harm-Jan van Dam, primus qui versionem lêgit meam nonnullaque proponendo magnopere mihi profuit. Cf. *EL* 171, 9–11: »Adventores« et *EL* 179, 9–11: »Domnula Truda.«

Perrexit vir: »Equidem anguillis delector, quamquam sunt coprophagae. Nam omnibus vescuntur quae putrescunt. At hac de re cogitandum non est. Postridie natalis Christi cuniculum comêdi. Interdum non male sapit, sed cavendum est, ne ossicula degluttias. Olim virum nôveram, cui ossiculum scalpello medici erat extrahendum. Ipse autem magnâ cum curâ cuniculum comêdi, nam homo admonitus valet duos. Bene sapiit. Erat apud filiam. Quae bona est coqua. Profecto debet esse, nam haud facile est marito eius placere cibus. Noli putare eum queri. At cibus si displicet, iste statim alterum post morsum eam interrogat: »Mensa secunda quid praebebit?« Matrimonio ineunte filia mea hoc tam aegre ferebat ut pessimâ inter scapulas scabie laborare inciperet.«

Mulier benigna paululumque canescens ex macellarii tabernâ egressa viro »Bene, gratias plurimas,« inquit, »tibi ago, quod eum curavisti.«

Lorum ab eo recepit. Quare laetari videbatur caniculus.

»Num molestum erat tibi?« rogavit.

»Nullo modô, nam cum hôte domino de natali Christi sum collocutus. Cuniculum comêdi. Die scilicet altero. Nam die primo carnem convolutam optimam comêdimus. Semel iterumque lancem implevi.«

Mulier »Equidem,« inquit, »carnes nunquam comedo. Est mihi amica, quae munere fungitur scribae in confectorio publico. Si audires, quae narrat illa de crudelitibus illic peractis! Miseras bestias totum diem audit eiulantes. Profecto carnem non iam comedo.«

Ministra tabernae adversae iuxta fenestram stans foras prospiciebat. Iuvenula erat, aliud cupiens quodpiam. Puellâ oculis tam tristibus spectante nuntius supra caput scriptus »Cotidie offertur piscis coctus« subito alium accepit sensum. Mecum cogitavi: »Istud pol vita non est.« Senex, cui cuniculus iste fuit molestus, mulierem interrogavit: »Quid ergo negotii tibi apud macellarium?«

Illa »Pro illo,« inquit, »êmi,« caniculumque digito monstravit. »Scito me eum castrari iussisse. Nam nimis immundus factus erat semperque effugerat. Ergo testiculis iam carens crassus fit. At pellis eius pulchella. Bene eum nutrio, multum carnis ei dabo, id mecastor necesse est. Ipsa autem nullo modô tango.«

Vir »Bene,« inquit, »ergo in proximum,« viamque transivit. Muliercula ambulare pergebat, lorum canis sinistrâ, dextrâ sacculum tenens carne plenum.

Ex hac parte, ex aliâ parte: en compromissum usitatum idealistarum huius mundi, qui iam diu accepit cottidie venumdari piscem coctum.

[Dr Jan-Piet Knijff](#)

Leraar Klassieke talen BC Broekhin & St. Ursula Horn
MA (klassieke talen), DMA (City U. of New York)
MMus (Amsterdam), Goethe-Zertifikat C2

HANC FABULAM
AMSTELODAMENSEM
SIMON CARMIGGELT
(1913-1987)
BATAVUS

CONSCRIPSIT
IN LATINUM CONVERTIT
IOHANNES KNIJFF

DE OPERA LEXICOGRAPHICA: PRAEFATIVNCVLA

Quam scripsit Theodericus SACRÉ Praeses Academiae Latinitati Fovendae (ALF)

<https://academialatinitatifoendae.com/de-lexicis>
[Theodericus Sacré, Praefatiuncula](#)

Solent coetus Academiae Latinitati Fovendae ornari conventiculis Latinis, ad quae tam sodales academici quam alii viri docti invitantur ut de argumento aliquo praestituto atque ad Latinitatem Academiaeve negotia spectante orationes habeant breves; quae oratiunculae postea publici fiunt iuris.

Itaque hoc anno 2018 diebus 4 et 5 mensis Maii Romae in aedibus Academiae Belgicae conventus est agitatus de opera lexicographica, de verbis novandis et de novo lexico Latino condendo. Auctor erat Gaius Licoppe, sodalis noster, ut de eo argumento disputaretur; proposito faverunt sodales consilii praesidialis, annuerunt ceteri sodales. Ipse enim Gaius una cum Francisca Deraedt uxore lexico conficiendo atque in lucem edendo multis ante annis insudaverat, quod esset praesto iis quicumque de rebus nostri aevi inter se Latine disceptare cuperent¹.

Ceterum Gaium, qui Academiae nostrae contexerat historiam, animi minime fallebat rem eam lexicographicam satis arcte esse coniunctam cum motu illo, qui a Latinitate viva accepit nomen, necnon cum Academia nostra, quae abhinc annos circiter quinquaginta ex eadem motione quodammodo erat orta: inde enim a saeculo vicesimo mediante id semper loquelae Latinae fautoribus fuisse in votis, ut appareretur novum lexicon aevo novo accommodatum, quod non unius viri uniusve mulieris opera², sed consiliis atque auctoritate Instituti

¹ cfr. Francisca Deraedt & G. Licoppe, *Calepinus novus. Vocabulaire latin d'aujourd'hui. Français-Latin / Vocabularium linguae Latinae hodiernum Latino-Francogallicum* (Bruxellae, 2002).

² Hoc loco decet opera sodalium aliquot nostrorum memorare, qui non infeliciter militiam hanc militaverunt (sodalium ALF nomina litteris scripsimus maiusculis): C. EGGER (ed.), *Lexicon recentis Latinitatis* (In urbe Vaticana, 1992), ad quod condendum Iohannes Carolus ROSSI, Iosephus Maria MIR alique operam contulerunt; C. EGGER, *Lexicon Latinum hodiernum. Verba, locutiones, proverbia Latine reddita*, edd. Maurus PISINI et alii (In urbe Vaticana, 2012); C. EGGER, *Scripta Latina. Percorsi letterari, storici, filologici*, ed. F. Micciarelli (Romae, 2018); O. NIKITINSKI, *Lateinische Musterprosa und Sprachpflege der Neuzeit (17. – Anfang des 19. Jhs.)*. Ein Wörterbuch (Lugduni Batavorum et Bostoniae, 2017); Ios. M. MIR, *Nova verba Latina* (Barcinone, 1969); Sigrides ALBERT, *Cottidianum vocabularium scholare Theodisco-Latinum (...)* (Saraviponti, 1992); D. MORGAN iuvante P.M. OWENS, *Neo-Latin Lexicon* (legitur in rete mundano); Permulta cudit verba nova C. EICHENSEER, quae in commentariis leguntur, q.t. *Vox Latina*, et inde in Chr. Helfer, *Lexicon auxiliare. Ein deutsch-lateinisches Wörterbuch. Dritte, sehr verbesserte Auflage* (Saraviponti, 1991) sunt recepta; cfr. etiam C. EICHENSEER, *Collectanea usui linguae Latinae dicata* (Saraviponti, 1999); eis quinque voluminibus, quae divulgaverunt T. PEKKANEN – R. PITKÄRANTA, *Nuntii Latini (...)* (Helsinki, 1992-1999) subiuncta sunt vocabularia perutilia; de novo R. PITKÄRANTA lexico agitur in his ipis actis; singulis Humanisticorum Latinorum libris accesserunt 'Instrumenta lexicographica', quae apparaverunt I. IJSEWIJN (usque ad annum 1997) et Th. SACRÉ (an. 1998 -2017); Nicolaus GROSS tam in *Voce Latina* quam in *Epistulis Leoninis verborum indices novorum stas intervallis divulgavit*; ceterum opusculis a se Latine versis adiunxit interdum indices novorum notabiliumve verborum peramplos: exemplum praeclarum est N. GROSS, *Glossarium fragrantiae. Lexicon Latinorum nomen vocabulorumque rariorum recentiorumve, quae inveniuntur in fabula Fragrantiae a Nicolao Gross in sermonem Latinum conversa (...)* (Bruxellae, 2004); inquisivit in aliquot verba et locutiones, quae apud auctores Romanos inveniuntur, renatarum litterarum emporibus vi interdum latiore usurpabantur, T. TUNBERG, *De rationibus quibus homines docti artem Latine colloquendi et ex tempore dicendi saeculis XVI et XVII coluerunt* (Lovanii, 2012), pp. 97-103.

alicuius omnium gentium Latini, velut Academiae Latinae, niteretur atque ab Academia comprobatum emitteretur; tale autem inceptum volventibus annis identidem esse procrastinatum.

Ac longius quidem, nisi fallor, repetenda est eiusmodi lexicī parandi consilium. Iam enim eo ipso tempore, cum in Urbe est conditum Institutum Studiis Romanis Provehendis, quod postea cum motu ‘Vitae Latinae’ et cum Academia nostra operam multos per annos sociavit – erat annus vicesimus quintus saeculi vicesimi (1925) – varia ac diversa consilia agitari sunt coepta ut sermo Latinus sermonisque eiusdem usus quam latissime propagaretur. Itaque Institutum illud animum induxit ut opuscula cinematographica Latina proponeret, ut acroases Latinas in Urbe faciendas curaret, ut certamina solutae orationis Latinae institueret, ut vivae etiam loquela Latinae certamen indiceret, ut diffusiones Latinas radiophonice fierent, ut opera virorum doctorum ad artes scientiasque pertinentia typisque excudenda summaris Latinis insignirentur. Nil ergo mirum si idem Institutum lexicon quoque recentissimae Latinitatis condendum censebat; atque id ita sentiebat apparandum, ut materies lexicographica, ratione disciplinarum diversarum habita, in complures provincias divideretur, singulae autem provinciae singulis virorum doctorum gregibus committerentur, qui verba pernecessaria quae in usu iam versarentur, coacervarent, quae vero Latine nondum exstarent, curarent creanda. Aliquot elapsis annis, res satis feliciter cedere videbatur; at, quod solet evenire operam conferentibus, alii viri docti alacriter sese accinxerunt ad labores exanclandos, alii, negotiorum copia et mole oppressi, moras trahebant; quo factum est ut magnum illud lexicon diu desideratum lucem publicam videret numquam. Quod cum ita sit, servantur tamen apud Institutum Studiis Romanis Provehendis scidulae atque adversaria ad tale lexicon relata, neglecta adhuc et penitus inspicienda atque excutienda, si quis lexicon Latinum saec. XX et XXI componere cupiat.

Sed ad Academiae nostrae labores ut revertar, hornotino interfuerunt conventiculo oratores septem qui rem lexicographicam tractarent;

---

quorum orationes, unica excepta³, una heic divulgandas curavimus. Fuerunt alii qui de argumento disputarent historice, atque id quidem ita, ut nobis ostenderent vel quos scopulos in verbis creandis vitandos esse quasve rationes in ea re potissimum esse sequendas olim aestimassent scriptores peritiores, vel quae verba nova a quibusdam litterarum disciplinarumque auctoribus in usum essent inducta. Alii vero huiusce aevi condiciones praecipue respiciebant vel ad necessitates utilitatesque, quae nunc sunt, animum advertent, non ignari esse res quae suis adhuc nominibus carerent Latinis atque esse ubi nos quoque loquentes scribentesve sermonis Latini egestate quodammodo opprimeremur. Itaque ex his orationibus suos quisque fructus percipere sane poterit. Mihi vero orationes virorum horum peritissimorum auscultanti et verba scriptis mandata postea pensiculanti admirationem moverunt res duae. Altera est quod qui de lexicis conficiendis egerunt, varia admodum ac diversa sperabant novum lexicon Latinum, si quod apparandum suscepissemus, esse complexurum. Alii enim lexicographos sat acturos esse sentiebant, nuda si verba attulissent; alii vero multo uberiora ditioraque requirebant lemmata: necesse esse sententias afferri quae verba nova continerent, ut usus ac vis verborum inde eluceret; significationum umbras esse quam diligentissime adumbrandas; indicandum esse, quis primus verbum novum in usum induxisse esset visus; priusquam nova nomina crearentur, necesse esse in unum corpus congerere quotquot iam extarent verba inde ab aetate renatarum, quae dicuntur, litterarum novata atque typis divulgata: ineptum enim esse nova cudere vocabula, si rebus novis iam responderent verba ab aliis olim proposita; noctuas Athenas non esse mittendas. Alii ergo lexico manuali, quod ad res Latine exprimendas statim esset utile, studebant, alii doctius, ut sic dicam, praeoptabant opus, quod ad Thesaurum linguae Latinae quam proxime accederet. Altera vero res erat haec, quod pars quaedam sodalium, qui conventiculo intererant, quique lexicis quibusdam Latinitatis vel antiquae vel recentioris in lucem producendis antea insudaverant, usu experti, reformidabant labores suscipiendos: rem esse nimis operosam credebant, quaeque diligentiam postularet nimiam; Academiam nostram esse parvam; pauciores reperiri sodales, gravissimum qui onus

---

³ Dolemus quod oratio Caroli Lyvens, iuvenis Vilniensis, temperi ad nos mitti nequii; at spes est, fore ut viri eius verba, cognitu haud indigna, ceteris orationibus mox subiungantur.

lexicographicum umeris suis imponere quirent feliciter. Hinc factum est ut, cum ad finem orationum esset perventum, diu in utramque partem disputaretur, aliis spem conficiendi lexici maioris paene abicientibus, aliis desperantibus fieri posse ut vel omnia verba non antiqua e thesauro Angeli Perugini seligerentur, vel Latinae voces recentiores et recentissimae e compluribus lexicis desumptae in unum locum congererentur. Vicit tamen sententia eorum, qui putabant Academiae Latinae, quippe quae Latine loquentibus et scribentibus inserviret quaeque Latinam loquelam scriptionemque Latinam suo ipsa exemplo proveheret, eam provinciam esse decernendam, ut Latinitatis cultoribus instrumenta quaedam lexicographica traderet, sua (Academiae dico) auctoritate comprobata, quorum ope verborum Latinorum thesaurus additamentis necessariis atque huic aevo accommodatis suppleretur atque ditaretur. Ita nobis disceptantibus feliciter nuntiavit Nicolaus Gross, novus Academiae sodalis, haud novus huius agri novis verbis inserendi colonus, abs sese iam dudum parari lexicon Latinum quo permultae res containerentur ad vitam cottidianam, qualis nunc est, relatae; originem traxisse id opus e libro c.t. *The Visual Dictionary* (anno 2011 quartum edito); eum *Orbem Latinum Pictum* intra paucos annos perficiendum pleraque verba complecti, quae opus essent, si quis Latino sermone uti et res cottidianas huiusce aevi satis Latine exprimere vellet; et (id quod haud parvi est momenti) libentissime se operam cum Academia nostra esse sociaturum, immo nihil magis sibi esse in votis, quam ut se sodales vel re vel consilio adiuverent. Qui tum aderant, ad unum omnes huic incepto plauserunt idque Academiae Latinae sustentandum et promovendum iudicaverunt. Itaque pollicita est ALF, sese non solum pecuniolas esse suppeditaturam ut id opus typis excudi atque in vulgus emitti posset, verum etiam ad opus perficiendum conficiendumque auxilia, qualiacumque ea essent, esse allaturam; dubio procul repertum iri sodales qui lexicographo ei primario adiutores sese adiungerent, verba proposita diligentissime pensitarent et recognoscerent; inde rei toti esse ALF auctoritatem accessuram, indidem facilius fore ut volumen sub auspiciis ALF in lucem prodiret publicam. Atqui sodales, qui conventiculo intererant, tum sunt rogati vellentne operam suam polliceri; statim prodierunt ex iis una mecum Maurus Agosto, Andreas Fritsch, Christianus Laes, Gaius Licoppe. Hic ergo quinqueviratus in tempus (nam plures mox fore sodales confidimus, qui pro sua rerum

verborumque peritia operam nobis suam profiteantur) Nicolao Gross pro virili est opitulaturus. Quae omnia spem nobis faciunt, post annos non ita multos futurum esse ut lexicon Grossianum patrocinate ALF editum prostet venale. Ceterum non vana fortasse est fiducia, alterum illud inceptum, progrediente tempore ad effectum adductum iri; nam, ut sunt hoc aevo rebus technicis allata incrementa ingentia, haud dubie tempus mox erit, cum machinae nescio quae, e multis atque diversis operibus verba secundum normas quasdam seligere, dein et congestam eam molem recte disponere iussae, eis muneribus facillime fungentur. Proinde somnium illud somniare ne desinamus, fore aliquando ut quae verba non antiqua a viris doctis dispersis locis antea sint proposita et composita, ea in unum corpus confluant; hoc enim pervelimus omnes, omnia verba nova bene ordinata, sive in librum, sive in sedem quandam retis mundani sint congesta, uno nos conspectu posse videre atque aestimare. At utinam ne obliviscamur, Lathamii illius opus, c.t. Revised Medieval Latin Word-List from British and Irish Sources, anno 1965 prodiisse; spatium annorum fere quinquaginta esse interiectum, tum demum (anno 2013) operis maioris, ab eodem viro concepti, editum esse ultimum fasciculum⁴; nihilo minus opus prius, id est minus, adhuc esse utilissimum.

Cum inde a conventiculo peracto septem fere elapsi essent menses, operae pretium me facturum esse putabam, si interrogassem Nicolaum Gross sodalem, quo loco res ab ipso suscepta iam esset. Qui clare ac dilucide respondit atque ea rettulit unde intellegerem cottidiana illum opera operi perficiendo insudare atque invigilare; ac litterae mihi eius dignae videntur quae heic divulgentur:

---

⁴ cfr. R. Ashdowne, D.R. Howlett, R.E. Latham, Dictionary of Medieval Latin from British Sources (Oxonii, 1975-2013) – sunt fasciculi XVII.

DE ORBE PICTO SENSUALIUM NOVISSIMO PERFICIENDO

03.12.2018 15:51 h

Theodericus [Sacré] Nicolao [Gross] suo s.p.d.

Spero te belle valere ac veniam mihi daturum, quod hac te interrogati-
uncula interpellem.

Hosce enim per dies acta conventiculi, quod erat de verbis novandis et
de novo lexico condendo, editioni paravi. Paene in eo est res, ut
divulgari queant ea acta. Praefatiuncula mihi adicienda: qua de incepto
tuo velim narrare, ab ALF sustentato. Fierine ergo possit ut paucis
certiorem me facias quo in statu sit res, quid inter te et editores sit
constitutum, quamve tu operis ingentis partem iam absolvere valueris?
Gratissimum mihi feceris, si quid de eis rebus mihi rettuleris! Vale
optime!

d.10. m.Dec. a.2018

Nicolaus [Gross] Theoderico [Sacré] sal.pl.dic.

S.V.B.E.E.V.

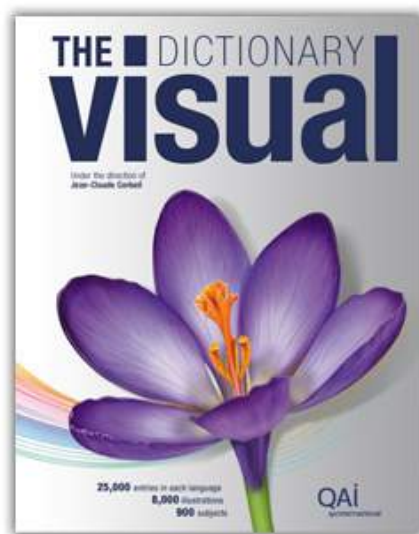
Veniam des, quaeso, quod tibi respondeo aliis laboribus paululum
retardatus. De statu incepti lexicographici, cui nomen indidi, q.e.
ORBIS PICTUS HEXAGLOTTUS, in praesenti tibi ea scribere valeo,
quae infra sequuntur.

1. Agitur de magno lexico perficiendo, cui nomen imposui, q.e. **ORBIS
PICTUS HEXAGLOTTUS**. Scilicet nomine “orbis picti” me alludere
ad opus Comenii illustrissimum aliaque opera simili ratione conscripta.
Nam nostro quoque opere notiones concretæ (non abstractæ), i.e. res
naturales et technicæ, instrumenta et machinae aliaque res permultæ
modernæ vitæ cottidianæ monstrantur picturis⁵. “Hexaglottum” hoc
opus dicam, quia in eodem omnis notio denominatur verbis sex
linguarum, quae sunt anglica, theodisca, francogallica, hispanica,
italiana necnon LATINA.

---

⁵ Extant etiam opera eiusmodi ad Latinitatem antiquam quae spectent; cfr., ut exemplum afferam, H. Koller, *Orbis pictus Latinus. Vocabularius imaginibus illustratus* (Dusseldorpii et Turici, 1976). [Th. S.]

2. Utor tali opere iam pridem edito picturis et verbis quinque linguarum instructo, cui addo verba linguae sextae, i.e. LATINAE. Titulus operis originalis est «**THE VISUAL DICTIONARY**». Recentissima editio est quarta, quae est a.2011 facta: <http://www.qa-international.com/books/visual-4th-edition.php> Quae complectitur 1.072 paginas (praeter indices) et 8000 picturas necnon **40.000** (quadragena millia) **vocabula sex linguarum**. Nomen domûs editoriae est: LES ÉDITIONS QUÉBEC AMÉRIQUE INC. eiusdem domus editoriae institutum speciale appellatur «QA International» 7240, rue Saint-Hubert Montreal (Québec), Canada H2R 2N1

3. Oportet tomo primo, cui insunt PICTURAE ET NOMINA RERUM, addi alterum (qui inscribatur TESTIMONIA), cui insunt loci testes et explicationes. Nam sine talibus additamentis philologicis opus non habebit auctoritatem - sit venia verbo – «normativam» ab Academiâ confirmandam, quam ut habeat nos exoptamus.

4. **DISCIPLINAE RERUM**, quorum vocabula in “Visual Dictionary” indicantur, sunt hae quae sequuntur:

I. ASTRONOMIA – II. TERRA – III. REGNUM PLANTARUM – IV. REGNUM ANIMALIUM – V. HOMO – VI. NUTRIMENTA ET INSTRUMENTA COQUINARIA – VII. DOMESTICA – VIII. PLASSATIO DOMESTICA ET OPERA HORTULANA – IX. VESTIMENTA – X. INSTRUMENTA PERSONALIA – XI. ARS ET ARCHITECTURA – XII. COMMUNICATIO ET INSTRUMENTA

GRAPHEICA – XIII. TRANSPORTUS ET VEHICULA – XIV. ENERGIA – XV. SCIENTIAE – XVI. ATHLETICA ET LUDICRA.

Usque nunc ea vocabula in Latinum converti, quae insunt disciplinis I–XI. Quae complectuntur dimidiam fere partem totius lexici.

4. **DE MODO PUBLICANDI** iam breviter tecum per litteras collocutus sum. Tu ipse dixisti de numero exemplorum, quae prima editione essent divulganda, nil certi statui posse, sed probabilem esse numerum quingentorum (500). Scilicet hunc numerum pendere a pretio, quod domus editoria nobis praebebit. Ceterum nobis deliberandum erit de ratione edendi electronica. Discus compactus vel similis ratio operis electronice condendi videtur esse consentanea.

5. **DE VERBIS NOVANDIS.** Quia ORBI PICTO HEXAGLOTTO denominabuntur permultae res recentes vel recentissimae, secundum ipsum Ciceronem oportet novis rebus nova nomina imponere. Praecepta nova verba Latina fingendi a variis auctoribus neolatinis iam pridem data sunt, praesertim a Cardinale Bacci et a Caeleste Eichenseer, cui debemus longe plurima verba Latina subtilissime novata et testimoniis uberrimis confirmata. Postquam hic vir doctissimus deque Latinitate viva optime meritis, a quo Latine loquendo atque scribendo imbutus sum, fatis concessit, studeo eius vestigia secutus Latinitatem novis verbis novandis augere atque ditificare. Interim versionibus meis fabularum indicibusque vocabulorum in commentariis periodicis publicatis complura milia vocabula proposui, quorum alia ipse novavi alia vetustiora, quae in oblivionem ceciderant, reperta proposui.

6. Quid **DE COOPERATORIBUS** sive **REVISORIBUS**? Tibi ipsi, care Theoderice, et Christiano vicario tuo, necnon Andreae et Gaio iam ante dimidium fere annum copiosas datothecas misi, quibus inerant aliquot milia vocabula a me iam pridem proposita. Usque nunc nullo modo mihi scripsistis, quid vobis videretur de vocabulis a me propositis; de modo confingendi deque testimoniis afferendis deque erroribus sive paragrammatis a vobis scite inventis deque aliis nominibus fortasse aptioribus proponendis. Scilicet fieri non posse, ut opus tam ingens componatur sine erroribus et lapsibus et stribiliginibus

soloecismisque. Nam nullum corpus a Seneca dicitur sine naevis et verrucis esse, et errare, ut ait Sanctus Hieronymus, humanum est, inhumanum in erroribus perseverare.

7. DE SPATIO TEMPORIS. Spero, ni quid inexpectati intervenerit, opus fere per TRIENNIUM perfici posse.

Haec hactenus. Mox certe plura. Vale pancratice, Theoderice praeses maxime honorabilis.

Medullitus te salutat Nicolaus Groß Leo Latinus.

Seminarium Philologiae Humanisticae
Katholieke Universiteit Leuven
Blijde-Inkomststraat 21 Box 3311
B-3000 Leuven
Dirk.Sacre@arts.kuleuven.be

EPISTULA DANIELIS BLANCHARD MUSICI

Daniel parisinus cantor Theoderico Nicolaoque optimis sal.

Breve tempus habui, ut indicem verborum musicorum legerem. Laudo Nicolaum, qui opus ingens perfecit, in quo nullum mendum reperii. (Pessimus autem emendator sum!) Musica cum multas provincias numerare pateat, et praecipue musica vetus, quam profiteor, verba nonnulla latina, quae mihi deesse videbantur, huic epistulae incondito modo adjungi, ut materiam Nicolao proponerem ampliorem. Spero auxilio plus quam detrimento fore.

Sit vobis novus annus felix faustus fortunatusque ! Valete quam optime !

Daniel Nicolao Theoderico suis sal.

Documentum nuper missum sedulo perlegi, nec ullum mendum vidi (linguas tamen vulgares non caute inspexi praeter gallicam). Laudo Nicolaum, qui optimum opus suscepit ! Mihi videntur deesse verba nonnulla, quae ad musicam medioaevalem, vel ad theoriam pertinent. Addenda sunt (si placet) exempli gratia :

-genera et formae musicae :

cantus (gregorianus, byzantinus, vetus romanus, beneventinus, gallicanus, mozarabicus...) monodia/polyphonia, ars nova/ars antiqua, motetus, hocquetus, sequentia, organum (quod non est instrumentum sed forma medioaevalis), cantus planus, tragoedia lyrica, comoedia, drama, hymnus, symphonia, musica cubicularia (?), instrumentorum concentus, praeludium, studium, fuga, opus, cyclus cantionum, musica antiqua medioaevalis, renascens, baroca (?), classica, romantica (???) moderna, hodierna, popularis vel plebeia,

has res vero eleganter latine nominare nequeo :

Walz, rap (si est musica), hip hop, chaconne, gavotte, menuet, ouverture, sonate, concerto, impromptu, brass band/fanfare

-theoria :

harmonia, contrapunctus, fuga, intensitates (dulce, fortiter, crescendo, decrescendo...) adnotationes (cunctando, celerius, lentius, largius...) contrapunctus floridus, nota contra notam, homorhythmicus, polytextualis, gradus harmonicus (marche harmonique), motus parallelis, vocum motus, accordum maius, minus, sextae, etc... toni dominantis, pedalis, tempus perfectum/imperfectum (mensurae 3/1 vel 2/2 in musica medioevali), phrasis, arsis/thesis, musica ficta (alterationum systema inter saec. XIV et XVII), solfegium, solmisatio (cantus per nomina notarum, ut re mi fa sol la si), semiologia musica, divisio temporis binaria/ternaria.

-cantus gregorianus

neumata (vel pneumata, quae sunt notae primae) campo aperto aut in lineis, octo toni (lydius...) plagalis/authentus, custos (gall. Guidon), mora (pause), clavis (clef), episema, liquescentia (liquescence), mensura monochordi, tenor (nota), cantus firmus
 indicationes ut: celeriter, tenete, forte, dulce, lente
 hymnus, versus alleluaticus, sequentia, graduale, tropa, tractus, psalmus, communio, antienna
 libri cantus, psalterium, breviarium, liber gradualis, missale, liber cantionum (chansonnier, song book)

Neumata gregoriana (vel quadrata) nomina vulgaria non habent, adhuc latine designantur :

pes, punctum, virga, bipunctum, clivis, podatus, scandicus, climacus, torculus, porrectus, torculus resupinus, praepunctis, subpunctis, quilisma, repercutio, flexa resupina.

Neumata sangallensia (saec. IX) sic se habent :

virga

- (1.2) punctum / tractulus
- (1.3) clivis
- (1.4) pes
- (1.5) porrectus
- (1.6) torculus
- (1.7) climacus
- (1.8) scandicus
- (1.9) porrectus flexus

- (1.10) pes subbipunctis
- (1.11) scandicus flexus
- (1.12) torculus resupinus
- (2.1) apostropha
- (2.2) distropha
- (2.3) tristropha
- (2.4) trigon
- (2.5) bivirga et trivirga
- (3.1) oriscus
- (3.2) virga strata
- (3.3) pressus
- (3.4) salicus
- (3.5) pes quassus
- (3.6) pes stratus
- (3.7) quilisma pes

-instrumenta vel greges :

chorus, mesochorus (id est dux musicus), fidicula (anglice viol, instrumentum saec. XVII), acroama, tropator (Minnesinger, troubadour), clavichordium (clavile antiquum)

-verba cantus :

melodia, melopeia, cantus, spiritus, apertus/copertus, postura, melos, cantio, tragoedia lyrica, comoedia, canere in flatu, submissa voce, assa voce (id est sine instrumentis, a capella), ex tempore canere, vox (range, tessitura), superius, quintus, altus, contratenor, tenor, baryto, bassus, agilitas, cantus floridus, vox exilis, tenuis, agilis, plena, rauca, absona, inepte canere, tempestive canere

-verba barbara tamen quae in foliis musicis (Partitur, score, partition) florent purae latinitatis gratia omitti possunt :
pro organistis, manualiter / pedaliter

-de ornamentis tandem superest pauca dicam. Id quod hodie « trille, trillo » dicitur, sub tribus nominibus in cantu gregoriano apparet : quilisma (id est nota tremula), repercutio, quae est trillo aetatis Monteverdianae (ribatuto di gula, trille glotique), et cadentia, quae fit

in quinto gradu scalae cum desinit phrasis musica (sententia?). Cadentia cum tempore ornatior facta est, et saec. XIX « cadenza » designat series notarum, non trepidationem vocis.

Valete quam optime !

Nicolaus Danieli sal.pl.dic.

Care Daniel,

magnas gratias tibi ago pro artis musicae terminis technicis Latinis a te suppletis. Libenter hos terminos Orbi picto hexaglotto inseram, 1) si quidem mihi erit apta pictura aptumve lineamentum, quo notiones explicentur, 2) si accepero nomina theodisca, anglica, francogallica, hispanica (quantum talia sunt), quibus hae notiones appellantur.

De *Waltz, rap (si est musica), hip hop, chaconne, gavotte, menuet, ouverture, sonate, concerto, impromptu, brass band/fanfare* Latinè denominandis deliberabo. Potestne fieri, ut futuris in epistoliis de iisdem colloquamur?

Spero te annum bis millesimum undevicesimum faustis ominibus incohavisse. In reliquam huius anni partem tibi exopto optima quaeque: utinam prospere procedant studia tua privata et professionalia! Floreat ars tua cantandi!

Medullitus te salutat

Nicolaus Groß

Leo Latinus

VOCABULA ARTIUM ET ARCHITECTURAE (IX)¹

ex Orbe Picto pentaglotto excerpta et Latinê reddita

CORBEIL, Jean-Claude/ ARCHAMBAULT, Ariane:

PONS Bildwörterbuch Deutsch-Englisch-Französisch-Spanisch-Italienisch. Stuttgart etc. (Ernst Klett Sprachen) 2003.

In hęc Orbe Picto mirabili 35.000 (triginta quinque milia) notionum imaginibus sunt illustrata et quinque linguis Europaeis denominata: Theodiscâ et Anglicâ et Francogallicâ et Hispanicâ et Italicâ. Nos autem coepimus addere vocabula Latina, quorum hęc loco praebemus partem primam, quae spectat ad astronomiam.

Provinciae rerum, quarum imagines et vocabula in Klettiani Orbis Picti paginis 920 (nongentis viginti) inveniuntur, sunt hae quae sequuntur:

I. ASTRONOMIA – II. TERRA – III. REGNUM PLANTARUM – IV. REGNUM ANIMALIUM – V. HOMO – VI. NUTRIMENTA ET INSTRUMENTA COQUINARIA – VII. DOMESTICA – VIII. PLASSATIO DOMESTICA ET OPERA HORTULANA – IX. VESTIMENTA – X. INSTRUMENTA PERSONALIA – XI. ARS ET ARCHITECTURA – XII. COMMUNICATIO ET INSTRUMENTA GRAPHEICA – XIII. TRANSPORTUS ET VEHICULA – XIV. ENERGIA – XV. SCIENTIAE – XVI. ATHLETICA ET LUDICRA.

Babae, quanta copia! quanta ubertas! quanta multiplicitas! Qui Orbis Pictus etiam lexicographis Latinitatis recentioris est aurifodina et cornu copiae. Nam iidem vocabulis linguarum, praesertim Romanicarum, in eodem indicatis usi saepe perfacile inveniunt vocabulum Latinissimum. En cara Lectrix, care Lector, habeas primam partem huius enchiridii singularis vocabulis Latinis ditificatam.

Nicolaus Groß

LEO LATINUS

<http://www.leolatinus.com/>

---

¹ cfr EL 163, p.5-8: VOCABULA ARTIUM ET ARCHITECTURAE (VIII).

ARTĒS FABRĪLĒS (III)

Theodiscē	Anglicē	Franco-gallicē	Hispanicē	Italicē	Latinē
p.459 Stickerei	embroidery	broderie	bordado	ricamo	acūpictūra, -ae f. [CAES.ARELAT.reg. ad virg.42] ars *acūpictōria [Vilelmus Smits: Liber Exodi, Vulgatae editionis, versione Belgica, Antverpiae et Amstelodami, a.1760, Index III rerum memorabilium: Acupictoria ars. - cfr Assertiones Medicae, Fasciculus secundus, Wirceburgi 1602, p.29: ars scriptoria, pictoria, vitripictoria, acupictoria , statuaria, etc.]
runder Stickrahmen	hoop	tambour	aro	telaio circolare	circulus *acūpictōrius
Rahmen	frame	métier à broder	bastidor	telaio	margō *acūpictōrius
Stoffstreifen	webbing	coutisse	tira de tela	canovaccio	lacinia, -ae f.
Latte	slat	latte	listón de madera	assicella	asser, eris m.
Band	tape	tirette	cinta	nastro	taenia, -ae f.
Zapfen	peg	cheville	espiga	piolo	paxillus, -ī m. [OLD s.v. paxillus: "a wooden pin or peg"]
bestickter Stoff	embroidered fabric	tissu brodé	tela bordada	tessuto ricamato	tēla acū impicta
Stickstiche	stitches	catégories de points	tipos de puntos	punti	genera pūnctiōnum
Kreuzstiche	cross stitches	points croisés	puntos de cruz	punti incrociati	pūnctiōnēs decussātae
Hexenstich	herringbone stitch	point de chevron	punto de cruz	punto strega	pūnctiō canthēriāta [2. cfr James Coats A new dictionary of Heraldry, London 1747, p.78: "CHEVRONNÉ, or Chevronny, ...Baron expresses it in Latin cantheriatus"]
Smokstich	chevron stitch	point de chausson	punto de escapulario	punto gallone	pūnctiō ōrnātica
Knötchenstiche	knot stitches	points noués	puntos de relleno sueltos	punti annodati	pūnctiōnēs *nōdulātae [2. John Ray, Historia plantarum, Londini a.1704, p.376: "Stylus candidus in apice gemmulā albicante farinaceā nodulatus"]
Tressenstich	bullion stitch	point de poste	pespunte	punto vapore	pūnctiō vapōralis [2. AUG.De genesi ad litt.2,5 tenuitas vaporalis]
Französischer Knötchenstich	French knot stitch	point de nœud	punto de nudos	punto nodi	pūnctiō *nōdulāta Francogallica
Schlingstiche	loop stitches	points bouclés	puntos de malla	gruppo di punti a cappio	pūnctiō laqueōsa [2. Henry Thomas Riley (ed.): Chronica Monasterii S. Albani, London 1873, p.460: "Hic est etiam laqueosus ille funiculus, qui fortem Sampsonem innexuit,..."]
Kettenstich	chain stitch	point de chaînette	cadena	punto catenella	pūnctiō catenāta
Krähenfuß- stich	feather stitch	point d'épine	pata de gallo	punto spina	pūnctiō spinācea
Plattstiche	flat stitches	points plats	puntos de relleno	punti piatti	pūnctiōnes plānae
Zopfstich	fishbone stitch	point d'arête	punto de espiga	punto spina di pesce	pūnctiō spinae piscinae
langer und	long and	point passé	lanzado	punto piatto	pūnctiō inaequālis

kurzer Spannstich	short stitch	empiétant	desigual	intercalato	
Überfangstiche	couched stitches	points couchés	bordados planos	punti stuoia	pūnctiō *storeāta [2. cfr Le grand Dictionnaire Française-latin, p.926, s.v. natte: « <i>Chambre natee</i> , <i>storeatum cubiculum</i> ». - nomen zoologicum: <i>Camponotus storeatus</i>]
rumänischer Überfangstich	Romanian couching stitch	point roumain	bordado plano	punto rumeno	pūnctiō *dācorōmānica
orientalischer Überfangstich	Oriental couching stitch	point d'Orient	relleno alternado	punto d'Oriente	pūnctiō orientālis
p.460 Weben	weaving	tissage	tejido	tessitura	ars textōria
Flachwebstuhl	low warp loom	métier de basse lisse	telar de cuatro marcos	telaio a ordito basso	plānum iugum textōrium
obere Rolle	head roller	rouleau principal	tambor principal	subbio superiore	cylindrus superior
Schuss, Eintrag, Einschlag	weft	trame	trama	trama	subtēmen, -inis n. [cfr OLD s.v.: "The transverse threads woven in between the warp threads in a loom, the weft ."]]
Säule	upright	support du rouleau	soporte del juego de marcos	piantana	columna, -ae f.
Schaft	harness	lame	marco	licciolo	scāpus, -ī m.
Schwenklade	beater handtree	chapeau du battant	travesaño superior del batán	impugnatura della cassa battente	manubrium capsae *pulsōriae [3. cfr Daniel Henning Bolten, <i>De morbis acutis veterum</i> , Halle 1709, p.28: motus pulsorius]
Streichbaum	back beam	porte-fils	plegador posterior	portafili	trabs *filifera [cfr nomen zoologicum <i>Filifera</i>]
Kette, Einschlag	warp	chaîne	urdimbre	ordito	trāma, -ae f. [cfr OLD s.v. trama: "The warp in some form of weaving (N.B.: the sense 'weft' appears in Romance derivatives)."]]
Griff	handle	manivelle	manivela	manovella	manubrium, -īī n.
Kettbaum	warp roller	ensouple de chaîne	plegador de urdimbre	subbio dell'ordito	cylindrus trāmae
Klinke, Sperrklinke	ratchet	cliquet	leva, rinquete	dente d'arreste, cricco	sufflāmen, -inis n. [cfr Johann Christian Ginzrot, <i>Die Wägen und Fahrwerke der Griechen und Römer ... München 1817</i> , p.116: „Fig.& ist die Radsperre, welche unten an dem Bret oder an der Hyperteria stark befestigt war. Die Römer nannten die Radsperre überhaupt sufflamen ; ...”]
Sperrrad	ratchet wheel	roue dentée	engranaje	ruota dentata d'arresto	rota dentāta
Trittlöser	release treadle	pédale de frein	pedal del freno	calcola di disinnesto	pedāle frēnī
Spannhandgriff	take-up handle	tentoir	palanca de compensación	regolatore della tensione	manubrium tēnsiōnis
Kantholz	crossbeam	traverse	travesaño frontal interior	traversa anteriore	trabs trānsversa

Schnur am Tritt	treadle cord	corde d'accrochage	cordón del pedal	corda della calcola	fūnis pedāli affixus
Tritt	treadle	marche	pedal	calcola	pedāle, -is n.
Querholz	crosspiece	entretoise	travesaño	traversa laterale	trabs trānsversa
Pfosten	post	montant	montante	montante	postis, -is m.
Seiten-schwinge	lam	contremarche	travesaño	contromarce	trabs laterālis
Warenbaum	cloth roller	ensouple de tissu	plegador del tejido	subbio del tessuto	cylindrus tēlae
Ladenbahn	beater sley	semelle du battant	travesaño intermedio del batán	traversa della cassa battente	trabs capsae *pulsōriae [3. cfr Daniel Henning Bolten, De morbis acutis veterum, Halle 1709, p.28: motus pulsorius]
Brustbaum	breast beam	poitrinière	travesaño frontal	pettorale	trabs pectorālis
Kammlade	beater	battant	batán	cassa battente	capsa *pulsōria [2. cfr Daniel Henning Bolten, De morbis acutis veterum, Halle 1709, p.28: motus pulsorius]
Riet, Blatt, Kamm	reed	ros	peine	pettine	pecten, -inis m.
Geschirr	harnesses	harnais	marcos	gioco di liccioli	ōrnāmenta, -ōrum n.pl.
Litzen	heddles	lisses	lizos	licci	līcia, -ōrum n.pl. [cfr OLD s.v. licium: "2 (in weaving) A leash or heddle ."]
Rahmen	frame	bâti	armazón	incastellatura	margō, -inis m.
p.461 Webschütz, Weber-schiffchen	shuttle	navette	lanzadera	navetta	radius, -ī m. [cfr Georges, lat.-dt. Handwörterbuch, tom.II, col.2187, s.v.: „3) als t.t. der Weberkunst, das Weberschiffchen, der Schütze, Lucr.5,13,51; Verg. Aen.9,476. Ov.met.4,275; 6,56; 6,132]
Dorn	rod	tige	varilla	asticella	hastula, -ae f. [FRONTO de or.1p.158,22N]
Spule	bobbin	canette	canilla	spola	pānus, -ī m.
Fadenaug	eye	œil	ojal	cruna	oculus, -ī m.
Breithalter	temple	templet	templazo	tempiale	templum, -ī n. [http://www.treccani.it/vocabolario/tempiale/ " [voce di origine region., der. del lat. <i>templa</i> (plur. di <i>templum</i> : v. tempio) che in architettura significava i «correnti» del tetto]. – Organo del telaio per tessitura che ha il compito di tenere il tessuto teso trasversalmente,...".]
Blattstecher	reed hooks	passettes	ganchos peinadores	ganci del pettine	uncī pectinis
Litzen	heddles	lisses	lizos	licci	līcia, -ōrum n.pl. [cfr OLD s.v. licium: "2 (in weaving) A leash or heddle ."]
Fadenaug	eye	oeil	ojal	occhiello	ocellus, -ī m.
Webnadel	flat shuttle	réglette	lanzadera plana	navetta piana	radius plānus
Hochwebstuhl	high warp loom	métier de haute lisse	telar de tapicería	telaio a ordito alto	altum iugum textōrium
senkrechter Rahmen	vertical frame	charpente verticale	marco vertical	telaio verticale	margō verticālis [2. cfr GROMAT.VET.225,8] margō perpendiculāris [2. cfr GROMAT.VET. 100,13;101,1sqq. e.al.]

Fuß	support	support	pata	piede d'appoggio	fulcrum, -ī n.
Litzenstab	heddle rod	barre à lisses	varilla de lizos	barra dei licci	baculum līciōrum
Trennstab	shed stick	baguette d'ecartement	varilla de calada	bacchetta per il passo d'ordito	bacellum trāmae dīvīdendae
Kette, Einschlag	warp	chaîne	urdimbre	ordito	trāma, -ae f. [cfr OLD s.v. trama: "The warp in some form of weaving (N.B.: the sense 'weft' appears in Romance derivatives)."]]
Säule	upright	montant	montante	piantana	columna, -ae f.
Latzenstab	leash rod	baguette d'encroix	varilla tensora	barra d'invergatura	baculum *tēnsōrium [2. cfr Michael Albert, <i>Iurisprudencia medica, tomus alter, Schneebergae a.1736, p.664: dolor tensorius</i>]
Litzen	heddles	lisses	lizos	licci	līcia, -ōrum n.pl. [cfr OLD s.v. licium: "2 (in weaving) A leash or heddle ."]
Teppich- schiffchen	tapestry bobbin	broche	lanzadera	navetta per arazzi	radius *tapētiārius [2.cfr Tapetiarius. Der Teppichmacher. Panoplia omnium illiberalium mechanicarum HARTMAN SCHOPPER, <i>Panoplia/ omnium illiberalium mechanicarum aut sedentiarum artium genera continens, ...</i> Frankfurt am Main, Georg Corvinus et Siegmund Feyerabend, 1568 – xylographus: Amman Jost]
Schuss	weft	trame	trama	trama	subtēmen, -inis n. [cfr OLD s.v.: "The transverse threads woven in between the warp threads in a loom, the weft ."]
Querbalken	crossbar	traverse	travesaño	traversa	trabs trānsversa
Teppich- schiffchen	tapestry bobbin	broche	lanzadera	navetta per arazzi	radius *tapētiārius [2.cfr Tapetiarius. Der Teppichmacher. Panoplia omnium illiberalium mechanicarum HARTMAN SCHOPPER, <i>Panoplia/ omnium illiberalium mechanicarum aut sedentiarum artium genera continens, ...</i> Frankfurt am Main, Georg Corvinus et Siegmund Feyerabend, 1568 – xylographus: Amman Jost]
Kamm	comb	peigne	peine de tapicería	pettine	pecten, -inis m.
p.462 Zubehör	accessories	accessoires	accesorios	accessori	rēs accessōriae
Handspul-gerät	bobbin winder	canetière	devanador de bobinas	roccatrice	sūcula pānōrum [1. cfr OLD 1859 s.v.: "[SVS+CVLA; cf. tech. use of <i>porculus</i>] A windlass . VITR.1.1.8; 10.2.2; 10.10.3; ...; CATO Agr. 12,1...". – Georges, Lat.-dt. Hdw. tom.II, col.2901, s.v.: "...eine Ziehmaschine, die Haspel, Kreuzhaspel (greich. ὄβοϋς...")]
Dorn	shaft	fuseau	eje	fuso	fūsus, -ī m.
Spindel	worm	vis sans fin	tornillo sin fin	vite senza fine	vermis īnfinītus
Zahnrad	gear	roue d'engrenage	engranaje	ruota dentata	rota dentāta
Schirmwinde	swift	dévidoir	devanadera	aspo	sūcula umbellāta
Elektrisches Spulgerät	ball winder	bobinoir	devanador	aggomitatore	sūcula pānōrum *ēlectrica
Spulrad	driving wheel	roue d'entraîne- ment	polea de transmisión	ruota motrice	rota *trānsmīssōria
Zwinge	clamp	serre-joint	tornillo	morsetto	retināculum, -ī n.
Knäuel	ball	bobine	huso	gomitolo	glomus, -eris n.
Spulengestell	spool rack	cantre	portabobinas	rastrelliera dei rocchetti	podium pānōrum

Schärbaum	warping frame	ourdissoir	urdidor	orditoio	margō trāmae
Zapfen	peg	cheville	espiga	piolo	paxillus, -ī m.
p.463 Schaubild für das Webprinzip	diagram of weaving principle	schéma du principe du tissage	diagramas de tejidos	schema della tessitura	schēma texendī
Schussfaden	weft thread	fil de trame	hilo de trama	filo della trama	fila subtēminis
Kettenfäden	warp threads	fiis de chaîne	hilos de urdimbre	fili dell'ordito	fila trāmae
Grund- bindungen	basic weaves	armures de base	ligamentos textiles básicos	armature di base	textūrae fundāmentāles
Atlasbindung	satin weave	satin	satén	raso	textūra pannī rāsī [2.3.Helfer, Lexicon Auxiliare, 471, s.v. Satin]
Köperbindung	twill weave	sergé	sarga	saia	textūra *sargīi [2. Helfer, Lexicon Auxiliare 502, s.v. Serge <Gewebe>]
Leinwand- bindung	plain weave	toile	tafetán	tela	textūra linteī
andere Techniken	other techniques	autres techniques	otros ligamentos textiles	altre tecniche	aliae ratiōnēs texendī
Knoten	knot	nœud	anudado	annodatura	textūra nōdōsa
Kelimbinding mit wechselnden Wenden	hatching	hachure	punteado	ombreggiatura	textūra pūnctāta
senkrechte Kelimbinding	slit	fente	vertical	fessura	textūra fissilis
Gobelin- bindung	interlock	croisement	entrecruzado	incrocio	textūra decussāta
p.464 Töpferei	pottery	poterie	cerámica	ceramica	officīna figlīna
Drehen	turning	tournage	torno	tornitura	torsiō rotae figulāris
Drehscheibe	turning wheel	tour à pied	torno	tornio	rota figulāris
Drehteller	plaster bat	rondeau	molde	piattello	catīnus torsōrius
Hubel	ball of clay	pâte d'argile	arcilla de modelar	pane d'argilla	massa argillae
Scheibenkopf	wheel head	girelle	plato	piatto girevole	caput rotae
Sitz	seat	siège	asiento	sedile	sedīle, -is n.
Welle	shaft	axe	eje	albero	axis, -is m.
Schwungrad	flywheel	volant	rueda de volante	volano	rota volātica
Fußstütze	footrest	appui-pied	estribo	poggiapiedi	fulcīmen pedāle
Werkzeug	tools	outils	herramientas	utensili	īnstrūmenta
Nadel- werkzeug	needle tool	pige	punzón	sgarzino	īnstrūmentum *acuātum
Ausstreich- messer	fettling knife	couteau de potier	cuchillo para desbastar	raschietto	culter figulāris
Schneidedraht	cutting wire	fil à couper la pâte	alambre para cortar	filo da taglio	filum sectōrium
Modellier- hölzer	wooden modeling tools	ébauchoirs	espátulas de modelar	stecche per modellare	ligna figulāria
Gipsschlinge, Modellier-	trimming tool	mirette	raspador	miretta	ānsa figulāris

schlinge					
Ständer	stilt	patte de coq	soporte	supporto a tre braccia	tripūs, tripodis m.
Modellier-scheibe	banding wheel	tournette	torno de mesa	tornietto da tavolo	rota mēnsālis
Drehschiene	ribs	estèques	estique	steche	rādula figulāris [1. COLUM.12,18,5]
Segerkegel	pyrometric cone	montre	cono pirométrico	cono pirometrico	cōnus *pyrometricus
p.465 Platten ausrollen	slab building	galetage	rodillo	tecnica a nastro	*plānātiō, -ōnis f.
Spiralwülste rollen	coiling	colombinage	cordón para espirales	tecnica a colombino	+spīrificātiō, -ōnis f. [cfr Collected Works of C.G.Jung, vol.14: Mysterium coniunctionis, p.313.; n.233: "Spirificare = spiram facere 'to make a coil, wind like a snake'"]
Brennen	firing	cuisson	cocción	cottura	coctiō, -ōnis f. [coctio calcis: COD.THEOD.4,6,2; CASSIOD.var.7,17]
elektrischer Brennofen	electric kiln	four électrique	horno eléctrico	forno elettrico	furnus *ēlectricus
Deckel	lid	couvercle	tapa	coperchio	operculum, -ī n.
Scharnier	hinge	charnière	bisagra	cerniera	cardō, -inis m.
Brennraum	firing chamber	chambre de cuisson	recámara	camera di cottura	cella coctōria
Temperatur-einsteller	temperature control knob	contrôle de température	control de temperatura	manopola di regolazione della temperatura	moderāmentum temperātūrae
Kontroll-leuchte	signal lamp	voyant lumineux	piloto	spia luminosa	lucernula sīgnālis
Verbindungs-kabel	connecting cable	cable de raccordement	cable	cavo di connessione	capulum conexivum [1. cfr Helfer, Lexicon Auxiliare, ed.3, p.295, s.v. Kabel: "...cap(u)lum, -i n. ThLL III 382,62; cfr id. p.582, s.v. Verbindungskabel: funiculus iunctivus; 2. GELL.10,29,1]
Elektro-element	electrical connections	entrée d'électricité	enchufe	connessioni elettriche	cōnexiōnēs *ēlectricae
Zeituhr	timer	minuterie	reloj automático	temporizzatore	*chronometrum, -ī n.
Manuell/Automatik-einstellung	manual/automatic mode	mode manuel/automatique	selector automático/manual	modo manuale/automatico	*sēlēctrum manuāle/automaticum
Schieber	damper	évent	chimenea	valvola	valvula, -ae f.
Heizelement	heating element	élément	resistencia	riscaldatore	*calefactoriolum, -ī n. [cfr Johann Buxtorf, Lexicon chaldaicum, talmudicum et rabbinicum...Basileae 1639, Index, s.v.]
Deckelbügel	lid brace	cale de couvercle	brazo extensible	sostegno del coperchio	sustentāculum operculī
feuerfester Ziegelstein	refractory brick	brique réfractaire	ladrillo refractario	mattone refrattario	later refrāctārius [2.cfr OLD 1596 s.v.: "Concerned with contradicting or rebutting ...SEN.Ep.73,1"; cfr Novus De Medicina Veterum Tam Hippocratica, Quam Hermetica Tractatus, p.531: "Terreae enim contumaciae ob frigus & siccitatem comparatur ille lapis refractarius".] later *pyrimachus [2.cfr LIDDELL-SCOTT 1557, s.v. πυρίμαχος: "resisting fire, of a fire-proof stone, Arist.Mete.383 b,

Proxima pars inscribitur **COMMUNICATIO ET INSTRUMENTA
GRAPHEICA.**

**Haec vocabula artium fabrilium
excerpsit et in Latinum convertit
Nicolaus Groß
LEO LATINUS**

<http://www.leolatinus.de>

DE FIGULO TEXTORE ACUPICTORE

<http://www.istitutodatini.it/biblio/images/it/casanat/rari507/htm/elenco.htm>

HARTMAN SCHOPPER, *Panoplia/ omnium illiberalium mechanicarum aut sedentariarum artium genera continens, ...* . Francofurti ad Moenum, edd. Georg Corvinus & Siegmund Feyerabend, a.1568 – Xylographias confecit Amman Jost.

Textor. Der Weber.

Textor Arachneus exerceo sedulus artes,
 Et teretem fusum pollice verso leui.
 Nunc mihi lana rudis primos glomeratur in orbes,
 Stamen & artificio pingo. decenter acu.

Nunc rutilum pulchris immitto tapetibus aurum

Acupictor. Der Seidensticker.

Hic properate Deæ quibus aurea vestis in aula
 Conuenit, aut Serum vellera picta decent.
 Hic ego panniculos quos euomit aurea Bombyx,
 Omnibus artifice pingo decenter acu.

Exornatissime ac Doctissime Domine,

tempora transeuntia ARBOREM semper VIRIDEM non tangunt nec corrumpunt: ita
essentiam celebramus, non temporalitatem, etsi per eam manifestatur.

Propterea abs temporalitate in essentia vota nostra pro vobis confinguntur.

Johannes TERESI

Astrum sui conscium

Astrum, quod magis resplendes,
e longinquo venis,
velut aurum luces in obscuritate.
Luminosae distantiae leves fiunt imagines,
invicem pulsante vita praeditae.
Parvulum ut granum
in infinitatem te proicis.
Paludamentum ornat caeruleum
stellarum pulvis,
variis sortem cuique coloribus pingit.

Astrum, in trama caerulea tu cubas,
res obtutum incis humanas,
quas interrogans adspicis;
pro bono iura promovere vis,
haud sine simplicitate.
"In universa re – dicis - sola sumus
sparsaque, brevitatis angore capta!"
At nullum nomen tibi est,
an exstes adhuc nescio.

En! Mirabile visu!
Mediis innumeris ines corporibus,
totum nudum, proh dolor,
fugaci temporis fragmento voraturum.

Johannes Teresi

ECCE LIBRI LEONIS LATINI

Permittas, quaeso, ut nuntium adiungam minus gratum: pretia discorum, qui a Leone Latino praebentur vendendi, ex decennio (sic!) non exaucta - proh dolor – nunc valdê augenda sunt (denis euronibus). Interim enim cum pretia materiarum quoque multo exaucta sint, tum praecipuê disci libellique discis subiungendi non conficiuntur neque involvuntur nisi magno cum labore.

Restat, ut afferam titulos pretiaque librorum typis impressorum, qui hōc tempore apud Leonem Latinum prostant venales:

1) CRABATUS (Otfried Preußler, Krabat).....	49,00 €
2) FRAGRANTIA (Patrick Süskind, Das Parfum).....	42,00 €
3) RECITATOR (Bernhard Schlink, Der Vorleser).....	45,00 €
4) HOTZENPLOTZIUS (Otfried Preußler, Der Räuber Hotzenplotz).....	25,00 €
5) ARANEA NIGRA (Jeremias Gotthelf, Die schwarze Spinne).....	22,00 €

PARVUS NICOLAUS (René Goscinny, Le Petit Nicolas) non êditur in domunculâ Leonis Latini, sed in Aedibus Turicensibus, quae appellantur «Diogenes».

GLOSSARIUM FRAGRANTIAE et PERICULA BARONIS MYNCHUSANI – proh dolor! – sunt divendita. Utinam nobis contingat, ut aliquando edantur iteratis curis.

Habeas nos excusatos, quod situm interretialem (i.e. anglicê »website« nondum restauravimus novaque pretia ibidem nondum indicavimus.

Ceterum, cara Lectrix, care Lector, bene scias oportet Leonem Latinum non esse megalopolium, quo – ut ita dicam - rapidissimê eiectantur multae myriades librorum vilissimae, sed domunculam potius virtuaalem quam realem, in qua creantur κειμήλια, id est res parvae et rarae et carae. Res parvae enim sunt disci compacti aut libelli typis editi palmares; rarae sunt editiones, quae centuriam tantum complectantur exemplorum; carae sunt hae res omnes, quia cordi sunt Leoni Latino recordanti horas illas innumeras, quibus operam dedit illis creandis.

Cara Lectrix, care Lector, utinam omne opusculum a Leone Latino confectum sit Tibi KTHMA EΙΣ AEI.

INDEX DISCORUM LEONIS LATINI

NR	Num. mand a- telae	ISBN	TITULUS	AUCTOR	TRANS- LATOR	ANNUS	FORMA	AMPLI- TUDO	PRE- TIUM
1	00104	978-3-938905-00-5	FABELLA TEXTORIS VERSUTI PALAEOINDICA	Anonymu s (Old Indian)	Nikolaus Gross	2004	CD-ROM pdf	7 pp.	€ 17,90
2	00104 A	978-3-938905-15-9	FABELLA TEXTORIS VERSUTI PALAEOINDICA- Libri audibiles	Anonymu s (Old Indian)	Nikolaus Gross	2005	Audio	21 min.	€ 22,90
3	00204	978-3-938905-01-2	TRES FABULAE EDGARII ALLANI POE: CATTUS NIGER - RANUNCULUS - PUTEUS ET PENDULUM	Edgar Allan Poe	Nikolaus Gross	2004	CD-ROM pdf	33 pp.	€ 27,50
4	00304	978-3-938905-02-9	ANECDOTA REI PROXIMO BELLO BORUSSICO FACTAE	Heinrich von Kleist	Nikolaus Gross	2004	CD-ROM pdf	6 pp.	€ 17,90
5	00304 A	978-3-938905-16-6	ANECDOTA REI PROXIMO BELLO BORUSSICO FACTAE -Libri audibiles	Heinrich von Kleist	Nikolaus Gross	2004	Audio	6 min.	€ 20,90
6	00404	978-3-938905-03-6	MEMENTO MORI	Alexander Saxon	Nikolaus Gross	2004	CD-ROM pdf	7 pp.	€ 17,90
7	0040 4A	978-3-938905-17-3	MEMENTO MORI - Libri audibiles	Alexander Saxon	Nikolaus Gross	2005	Audio	20 min.	€ 21,90
8	00504	978-3-938905-04-3	DE CRAMBAMBULO	Marie von Ebner-Eschenbach	Nikolaus Gross	2004	CD-ROM pdf	14 pp.	€ 19,50
9	00604	978-3-938905-05-0	DE DINOSAURIS	Nikolaus Gross	-----	2004	CD-ROM pdf	16 pp.	€ 19,00
10	00704	978-3-938905-06-7	SUDATORIUM VENERIS	Diogenes Anaedoeu s	-----	2004	CD-ROM pdf	11 pp.	€ 19,50
11	00804	978-3-938905-07-4	PERICULUM FRANCISCI	Diogenes Anaedoeu s	-----	2004	CD-ROM pdf	7 pp.	€ 17,90
12	00904	978-3-938905-08-1	NUPTIAE ABDERITANAE	Bertolt Brecht	Nikolaus Gross	2004	CD-ROM pdf	21 pp.	€ 22,00
13	01004	978-3-938905-09-8	TESTAMENTUM REYNERI BERLBYN	Henricus van den Lande de Raelt	-----	2004	CD-ROM pdf	7 pp.	€ 17,50

14	01104	978-3-938905-10-4	DE SANCTO NICOLAO DEQUE VIRO NATALICIO	Nikolaus Gross	-----	2004	CD- ROM	21 pp.	€ 22,00
15	01204	978-3-938905-11-1	FABELLAE GRIMMIANAE 1	Jacob Grimm/ Wilhelm Grimm	Nikolaus Gross	2004	CD- ROM pdf	28 pp.	€ 24,90
16	00105	978-3-938905-12-8	ROMULUS MAGNUS	Friedrich Dürrenma tt	Nikolaus Gross	2005	CD- ROM pdf	49 pp.	€ 31,90
17	00205	978-3-938905-13-5	DE THILO CUSTODE FERRIVIAE	Gerhart Hauptman n	Nikolaus Gross	2005	CD- ROM pdf	28 pp.	€ 24,90
18	00305	978-3-938905-14-2	HISTORIA AGATHONIS (LIB.1)	Christoph Martin Wieland	Nikolaus Gross	2005	CD- ROM pdf	15 pp.	€ 19,50
19	00405	978-3-938905-19-7	WERTHER IUVENIS QUAE PASSUS SIT	Johann Wolfgang von Goethe	Nikolaus Gross	2005	CD- ROM pdf	82 pp.	€ 38,90
20	0050 5A	978-3-938905-22-7	CICERONIS ORATIONES IN CATILINAM HABITAE 1 – Libri audibiles	M.T. Cicero	-----	2005	Audio	40 min.	€ 21,90
21	0060 5A	978-3-938905-18-0	SOMNIUM SCIPIONIS A CICERONE SCRIPTUM – Libri audibiles	M.T. Cicero	-----	2005	Audio	30 min.	€ 20,90
22	0070 5A	978-3-938905-23-4	CAESARIS BELLUM GALLICUM 1 – Libri audibiles	C.I. Caesar	-----	2005	Audio	55 min.	€ 22,90
23	00106	978-3-938905-21-0	AUTOBIOGRAPHIAE LATINAE	Nikolaus Gross	-----	2006	CD- ROM pdf	87 pp.	€ 48,00
24	00206	978-3-938905-20-3	DISQUISITIO CHEMICA ACIDULARUM BERGENSIUM ET GOEPPINGENSIVM	Karl Friedrich Kielmeyer	Nikolaus Gross	2006	CD- ROM pdf	66 pp.	€ 38,00
25	00306 A	978-3-938905-24-1	CAESARIS BELLUM GALLICUM 2 – Libri audibiles	C.I. Caesar	-----	2006	Audio	61 min.	€ 22,90
26	0040 6A	978-3-938905-25-8	CICERONIS ORATIONES IN CATILINAM HABITAE 2 – Libri audibiles	M.T. Cicero	-----	2006	Audio	41 min.	€ 21,90
27	00506 A	978-3-938905-26-5	EPISTULAE A SENECA AD LUCILIUM SCRIPTAE 1 – Libri audibiles	L.A. Seneca	-----	2006	Audio (2 CDs)	88 min.	€ 27,90
28	00107 A	978-3-938905-27-2	ASINUS AUREUS AB APULEIO SCRIPTUS	Apuleius	----- --	2007	Audio	55 min.	€ 23,90
29	00207 A	978-3-938905-28-	OBSIDIO SAGUNTI A T.LIVIO DESCRIPTA	Livius	-----	2007	Audio	53 min.	€ 23,90

		9							
30	00307	978-3-938905-29-6	FABELLAE GRIMMIANAE II	Jacob Grimm/ Wihelm Grimm	Nikolaus Gross	2007	CD-ROM pdf	58 pp.	€ 32,90

**CARA LECTRIX, CARE LECTOR, BENE VALE,
USQUE AD SEPTIMANAM PROXIMAM !**

VOTA IN ANNUM MMXIX FERENDA

CARA LECTRIX, CARE LECTOR,

IN ANNUM MMXIX INEUNTEM

LEO LATINUS

OPTIMA QVAEQVE TIBI EXOPTAT.

HANC EPISTULAM LEONINAM

CENTESIMAM OCTOGESIMAM QUINTAM

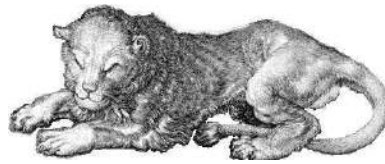
SENDEN IN OPPIDULO BAVARIAE SUEBICAE PERFECIT

Die Epiphaniae, 06. m.Ian. a.2019

Nicolaus Groß

Sodalis Academiae Latinitati Fovendae

LEO LATINUS

<http://www.leolatinus.de/>